

Spis treści

Przedmowa honorowa	XI
<i>Mirosław Wielgoś</i>	
Wstęp	XIII
<i>Rafał Stec, Andrzej Deptała, Marta Smoter</i>	
1. Biologia molekularna	1
<i>Daria Kwaśniewska, Marta Smoter, Magdalena Chmielowiec</i>	
1.1. Cykl komórkowy	1
1.2. Apoptoza	2
1.3. Transformacja nowotworowa – proces kancerogenezy	2
1.4. Cechy charakterystyczne nowotworu	5
1.5. Szlaki sygnałów komórkowych jako cele terapeutyczne	7
1.6. Podsumowanie	8
2. Epidemiologia nowotworów złośliwych	10
<i>Joanna A. Didkowska</i>	
2.1. Epidemiologia nowotworów w Polsce	10
2.2. Możliwości zapobiegania zachorowaniom i zgonom z powodu nowotworów	16
2.3. Profilaktyka trzeciorzędowa – możliwości leczenia	18
3. Leczenie chorych na nowotwory	21
3.1. Chirurgia nowotworów	21
<i>Mariusz Frączek</i>	
3.2. Podstawy radioterapii	26
<i>Lucyna Kęпка</i>	
3.3. Leczenie systemowe (hormonoterapia, chemioterapia, leczenie ukierunkowane na cele molekularne, immunoterapia)	38
<i>Magdalena Chmielowiec, Marta Smoter, Daria Kwaśniewska</i>	
4. Leczenie wspomagające	58
<i>Aleksandra Semeniuk-Wojtaś, Rafał Stec</i>	
4.1. Wprowadzenie	58
4.2. Nudności i wymioty wywołane chemioterapią i radioterapią	58
4.3. Zapalenie błony śluzowej jamy ustnej	63
4.4. Biegunka	65
4.5. Zaparcia	67
4.6. Zaburzenia układu krwiotwórczego	71

4.7. Kardiologiczne powikłania leczenia onkologicznego	81
4.8. Nefrotoksyczność leków stosowanych w onkologii	89
4.9. Toksyczność skórna	91
4.10. Neurotoksyczność	95
5. Problemy onkologiczne w praktyce lekarza rodzinnego	101
<i>Andrzej Deptała</i>	
5.1. Propagowanie Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem	101
5.2. Kontrola nad środowiskowymi czynnikami rozwoju nowotworów	101
5.3. Genetyczne zespoły predysponujące do rozwoju nowotworów	103
5.4. Lekarz rodzinny czujny onkologicznie	106
6. Nowotwory nabłonkowe głowy i szyi	107
<i>Magdalena Chmielowiec</i>	
6.1. Wprowadzenie	107
6.2. Epidemiologia	107
6.3. Etiologia	108
6.4. Czynniki prognostyczne i predykcyjne	108
6.5. Profilaktyka	108
6.6. Objawy kliniczne	109
6.7. Diagnostyka	109
6.8. Patomorfologia nowotworów nabłonkowych regionu głowy i szyi	110
6.9. Leczenie	110
6.10. Rokowanie	112
6.11. Obserwacja po leczeniu	113
7. Pierwotne i wtórne nowotwory ośrodkowego układu nerwowego	116
<i>Daria Kwaśniewska</i>	
7.1. Wprowadzenie	116
7.2. Pierwotne nowotwory ośrodkowego układu nerwowego	116
7.3. Wtórne nowotwory ośrodkowego układu nerwowego	122
7.4. Przerzuty w oponach mózgowo-rdzeniowych	123
8. Nowotwory klatki piersiowej	125
<i>Magdalena Chmielowiec</i>	
8.1. Rak płuca	125
8.2. Międzybłoniak opłucnej	134
8.3. Rakowiaki płuca	136
8.4. Pierwotne nowotwory śródpiersia	137
9. Nowotwory piersi	141
<i>Marta Smoter</i>	
9.1. Wprowadzenie	141
9.2. Epidemiologia	141
9.3. Czynniki ryzyka	142

9.4. Profilaktyka	142
9.5. Objawy kliniczne	143
9.6. Diagnostyka	143
9.7. Patomorfologia	144
9.8. Leczenie	146
9.9. Rokowanie	153
9.10. Obserwacja po leczeniu	153
10. Nowotwory dolnego odcinka przewodu pokarmowego	157
<i>Andrzej Deptała</i>	
10.1. Definicja	157
10.2. Epidemiologia	157
10.3. Rak jelita grubego	159
10.4. Rak odbytu	168
11. Nowotwory górnego odcinka przewodu pokarmowego	170
<i>Daria Kwaśniewska</i>	
11.1. Nowotwory przetyku	170
11.2. Rak połączenia przetykowo-żołądkowego	174
11.3. Nowotwory żołądka	177
11.4. Nowotwory trzustki	181
11.5. Pierwotne nowotwory wątroby	185
11.6. Rak pęcherzyka żółciowego oraz wewnątrz- i zewnątrzwątrobowych dróg żółciowych ..	189
12. Nowotwory narządu rodniego	192
<i>Barbara Kozakiewicz, Marta Smoter</i>	
12.1. Rak sromu	192
12.2. Rak szyjki macicy	196
12.3. Rak trzonu macicy	201
12.4. Mięsaki macicy	205
12.5. Ciążowa choroba trofoblastyczna	208
12.6. Nowotwory jajnika	212
13. Nowotwory układu moczowego	221
<i>Rafał Stec, Karina Wieczorska, Małgorzata Stolarek</i>	
13.1. Nowotwory złośliwe jądra	221
13.2. Rak gruczołu krokowego	228
13.3. Rak pęcherza moczowego	233
13.4. Rak nerki	239
13.5. Rak prącia	247
14. Nowotwory złośliwe skóry	251
<i>Marta Smoter</i>	
14.1. Czerniak	251
14.2. Niebarwnikowe nowotwory skóry	253

15. Mięsaki tkanek miękkich i kości	256
<i>Magdalena Chmielowiec</i>	
15.1. Mięsaki tkanek miękkich	256
15.2. Szczególna postać mięsaków – GIST	258
15.3. Mięsaki kości	260
16. Nowotwory neuroendokrynne	263
<i>Grzegorz Kamiński</i>	
16.1. Epidemiologia	263
16.2. Diagnostyka	263
16.3. Leczenie	265
16.4. Monitorowanie leczenia	267
17. Chłoniaki	272
<i>Andrzej Deptała</i>	
17.1. Systematyka i epidemiologia	272
17.2. Występowanie, czynniki ryzyka, etiologia	275
17.3. Najczęstsze objawy	275
17.4. Rozpoznanie, nieprawidłowości w badaniach dodatkowych, ocena zaawansowania	277
17.5. Przewlekła białaczka limfocytowa/chłoniak z małych limfocytów B (CLL/SLL)	281
17.6. Chłoniak rozlany z dużych komórek B, nieokreślony inaczej	282
17.7. Gammapatia monoklonalna, szpiczak plazmocytowy	284
17.8. Działania niepożądane związane z leczeniem chorych na chłoniaki	288
18. Nowotwory złośliwe u kobiet w ciąży	290
<i>Katarzyna Schab, Rafał Stec</i>	
18.1. Wprowadzenie	290
18.2. Diagnostyka nowotworów u kobiet w ciąży	291
18.3. Leczenie onkologiczne w czasie ciąży	293
18.4. Leczenie wspomagające terapię onkologiczną podczas ciąży	299
18.5. Najczęstsze nowotwory u kobiet w ciąży	300
18.6. Inne wybrane nowotwory u kobiet w ciąży	305
18.7. Przerzuty nowotworowe do łożyska i płodu	306
18.8. Rzadkie nowotwory występujące podczas ciąży	306
19. Zespoły paranowotworowe	310
<i>Rafał Stec</i>	
19.1. Wprowadzenie	310
19.2. Paranowotworowe zespoły neurologiczne i psychiatryczne	311
19.3. Paranowotworowe zespoły reumatologiczne	315
19.4. Paranowotworowe zespoły dermatologiczne	319
19.5. Paranowotworowe zespoły endokrynologiczne i metaboliczne	323
19.6. Paranowotworowe zespoły hematologiczne	325
19.7. Paranowotworowe zespoły nefrologiczne	327

19.8. Zespół wyniszczenia paranowotworowego	328
19.9. Gorączka pochodzenia nowotworowego	329
19.10. Zespół wyczerpania nowotworowego	329
19.11. Podsumowanie	330
20. Poradnictwo genetyczne w onkologii	334
<i>Joanna Huszno</i>	
20.1. Wprowadzenie	334
20.2. Wskazania do przeprowadzenia diagnostyki i konsultacji genetycznej	334
20.3. Definicja poradnictwa genetycznego	334
20.4. Cele poradnictwa genetycznego	335
20.5. Elementy poradnictwa genetycznego	335
20.6. Przykład dziedzicznych predyspozycji do nowotworów	340
20.7. Dziedziczny niezwiązany z polipowatością rak jelita grubego	342
20.8. Pozostałe zespoły predyspozycji do nowotworów	344
20.9. Wpływ analizy mutacji genów na leczenie onkologiczne	344
20.10. Wnioski	344
21. Ból u chorych na nowotwory	349
<i>Leszek Kraj</i>	
21.1. Definicja oraz epidemiologia bólu	349
21.2. Konsekwencje nieodpowiedniej kontroli bólu	349
21.3. Patofizjologia bólu u chorych na nowotwory	350
21.4. Silny ból u chorego na nowotwór – stan naglący w onkologii	350
21.5. Rozpoznanie bólu, narzędzia diagnostyczne	351
21.6. Leczenie bólu u chorych na nowotwory	352
21.7. Wybrane leki stosowane w terapii bólu	354
22. Stany nagłe w onkologii	358
<i>Marta Smoter, Daria Kwaśniewska, Magdalena Chmielowiec</i>	
22.1. Wprowadzenie	358
22.2. Reakcja anafilaktyczna	358
22.3. Gorączka neutropeniczna	359
22.4. Zespół wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego	362
22.5. Napad drgawek	364
22.6. Hiperkalcemia	364
22.7. Zespół lizy guza	366
22.8. Zatorowość płucna	367
22.9. Ucisk rdzenia kręgowego	369
22.10. Wynacznienia leków stosowanych w chemioterapii	371
22.11. Obecność płynu w jamie opłucnej	373
22.12. Zespół żyły głównej górnej	375

23. Żywnienie w onkologii	378
<i>Jacek Sobocki</i>	
23.1. Wprowadzenie	378
23.2. Przyczyny niedożywienia chorych na nowotwory	378
23.3. Konsekwencje niedożywienia	378
23.4. Regularna ocena stanu odżywienia	379
23.5. Zapobieganie niedożywieniu	379
23.6. Rodzaje interwencji żywieniowych	379
23.7. Bezpieczeństwo sztucznego żywienia	380
23.8. Żywnienie w opiece paliatywnej	381
24. Statystyka w onkologii	382
<i>Paweł Chrom</i>	
24.1. Wprowadzenie	382
24.2. Podstawy wnioskowania statystycznego	383
24.3. Analiza przeżycia	389
25. Skale i klasyfikacje stosowane w onkologii	398
<i>Leszek Kraj</i>	
26. Badania obrazowe w onkologii	406
<i>Katarzyna Lichota, Monika Popiel, Marta Smoter</i>	
26.1. Wprowadzenie	406
26.2. Metody oceny skuteczności leczenia	407
26.3. Najważniejsze klasyfikacje stosowane w raportowaniu badań radiologicznych do oceny ryzyka wystąpienia poszczególnych nowotworów	409
26.4. Radiologia klasyczna	410
26.5. Tomografia komputerowa	410
26.6. Rezonans magnetyczny	413
26.7. Mammografia RTG w wersji klasycznej i inne bazujące na niej techniki	419
26.8. Ultrasonografia	421
26.9. Pozytonowa tomografia emisyjna	422
26.10. Scyntygrafia	424
27. Leksykon pojęć onkologicznych	426
<i>Rafał Stec, Aleksandra Semeniuk-Wojtaś</i>	